

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

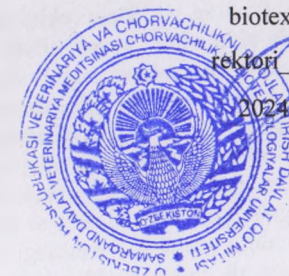
**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

Samarqand davlat veterinariya
meditsinasi, chorvachilik va
biotexnologiyalar universiteti

rektor X.B. Yunusov

2024-yil “02” 08

**DALA EKINLARINI HOSILINI DASTURLASH
FANINING
O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi: 800000- Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya

Ta'lim sohasi: 810000- Qishloq xo'jaligi

Mutaxassislik: 70810402 – O'simlikshunoslik

Samarqand – 2024

Fan/modul kodi DEHD1106		O'quv yili 2024-2025	Semestr 1	ECTS – Kreditlar 6	
Fan modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 6	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Dala ekinlarini hosilini dasturlash	90		90	180
2.	I. Fanning mazmuni <p>Fanni o'qitishdan maqsad - “Dala ekinlarini hosilini dasturlash” fanini o'qitishdan maqsad – dala ekinlaridan yuqori sifatli hosilga erishish uchun hosilni dasturlash usullarini o'rgatish, o'simlikni yuqori darajada talab qilinadigan sharoit bilan ta'minlashga erishish, ekinlarni hosilini dasturlashni nazariy asoslab amalda erishish yo'llarini o'rganish bo'yicha talabalarga nazariy va amaliy bilim berishdir.</p> <p>Fanning vazifasi – nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, talabani ushbu fan bo'yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarini ekinlardan rejalashtirilgan hosil olish uchun maqbul ko'chat qalinligini ta'minlaydigan ekish me'yorini belgilash, FAR dan foydalanish koeffisiyentini oshirish, dasturdagi hosil uchun tuproq unumdorligi va navlarni biologik va genetik imkoniyatidan kelib chiqqan holatda o'g'it va suv me'yorini belgilash bo'yicha nazariy-amaliy bilimlarni uzviylik va uzluksizlikda o'rgatish, talabalarning amaliy faoliyatida olgan bilim, ko'nikmalarini kasbiy faoliyatida qo'llay olishiga erishish.</p> <p>II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)</p> <p>II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:</p> <p>1-mavzu. Fanning ahamiyati, maqsadi va vazifasi. Dala ekinlar hosilini dasturlashning ilmiy asoslari va asosiy tamoyillari</p> <p>Dala ekinlarini hosilini dasturlash fanini qishloq xo'jaligida tutgan o'rni, dala ekinlari mahsulotini yetishtirishning mohiyati, fan yutuqlari, respublikadagi ahvoli. Hosilni dasturlashning asosi- fan yutuqlari va ilg'orlar tajribasi. Hosil shakllanishda o'simlikka ta'sir qiladigan tashqi muhit omillarini majmuasini boshqara olish.</p> <p>2- mavzu. Boshqarilmaydigan hayot omillari. Dala ekinlar hosilini dasturlashda tuproq - iqlim sharoiti va FFR foydalanish.</p> <p>Boshqarilmaydigan hayot omillari. Dala ekinlar hosilini dasturlashda tuproq - iqlim sharoiti va FFR foydalanish. Ekin turlari bo'yicha, tuproq-iqlim sharoitiga qarab o'zlashtirish holati, ko'rsatkichlari, boshqarish imkoniyati. Hosilni dasturlashni biologik, agrofizikaviy, agrometeorologik, agrokimyoviy asoslari.</p> <p>3-mavzu. Boshqariladigan omillar. Dala ekinlar hosilini dasturlashda mineral ozukalar va sug'orish me'yorini ilmiy asosda belgilash.</p> <p>Boshqariladigan omillar. Dala ekinlar hosilini dasturlashda mineral ozukalar va sug'orish me'yorini ilmiy asosda belgilash. Fotosintez jarayoni, FARni miqdori va foydali ta'sirini koeffisiyenti(KPD FAR). Dasturlangan hosilni ta'minlaydigan o'g'it tizimi, tuproq unumdorligi, suv tizimi, havo tizimini boshqarish. O'g'it tizimini tuproq unumdorligi va nav biologiyasiga asoslanib hisoblab berish. O'su</p>				

70810402 – O'simlikshunoslik (ekinlar guruhlari bo'yicha) magistratura mutaxassisligi uchun "Dala ekinlarini hosilini dasturlash" fanidan SamDVMChBUp professori N.Xalilov va dotsent B.Mavlonovlar tomonidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

Davlat ta'lim standartlariga asosan 70810402 – O'simlikshunoslik (ekinlar guruhlari bo'yicha) magistratura mutaxassisligi bo'yicha mutaxassis tayyorlashda ushbu fan o'quv rejaiga kiritilgan. Standartlar asosida o'quv dasturi tuzilgan. O'quv dasturi magistrantlarni chuqur fikrlashga, fan bo'yicha amaliy ko'nikmalarga erishishda, nazariy bilimlarga ega bo'lishlarini ta'minlaydi.

Ushbu o'quv dasturi 70810402 – O'simlikshunoslik (ekinlar guruhlari bo'yicha) magistratura mutaxassisligi o'quv rejasiga muvofiq tuzilgan. Dasturda dala ekinlarini hosilini dasturlash ilmiy asoslari o'rgatiladi.

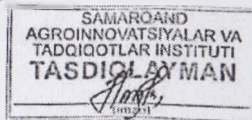
O'quv dasturda "Dala ekinlarini hosilini dasturlash" fani maxsus mutaxassislik fani bo'lib hisoblanadi. Bu fanning asosiy maqsadi - dala ekinlaridan yuqori sifatli hosilga erishish uchun hosilni dasturlash usullarini o'rgatish, o'simlikni yuqori darajada talab qilinadigan sharoit bilan ta'minlashga erishish, ekinlarni hosilini dasturlashni nazariy asoslab amalda erishish yo'llarini o'rganish bo'yicha talabalarga nazariy va amaliy bilim berishdir.

Dasturda mualliflar tomonidan kirish, amaliy mashg'ulot mavzulari, mustaqil ta'lim mavzulari, adabiyotlar horijiy va qo'shimcha adabiyotlar keng yoritilgan.

Shuning uchun "Dala ekinlarini hosilini dasturlash" faniga taqdim etilayotgan ushbu dastur malaka talablariga to'la javob beradi va uni tasdiqlashga tavsiya etaman.

Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti professori., q.-x.f. doktori

P.X.Bobomirzayev

davrida suvni sarflanishi, suvdan foydalanish koeffitsiyenti

4- mavzu. Paxta hosilini dasturlashning ilmiy asoslari

« Paxta hosilini dasturlash», ekinlarni biologiyasiga asoslanish, dasturlash usullarini ekin turlari bo'yicha farqi, natijalar va muammolari. Dala ekinlar bo'yicha ishlab chiqarishdagi yutuqlar, yuqori hosil yetishtirish tajribalari.

5- mavzu. Donli ekinlar hosilini dasturlash Bug'doy hosilini dasturlash.

Tashqi sharoitga talabi, hosil shakllanish sharoitini kuzatish, texnologik jarayon: yer tanlash, o'tmishdosh, tuproqqa ishlov berish, o'g'itlash tizimi, ekish muddati, urug' ekish me'yori, uslubi va chuqurligi. Ekinlarni parvarish qilish, sug'orish, begona o'tlar va kasallik, zararkunandalar bilan kurashish. Hosilni yig'ishtirish uslubi: muddati, kombaynlar, donni tozalash va saqlash. O'suv davrida FARni o'zlashtirishi.

6- mavzu. Arpa hosilini dasturlash.

Tashqi sharoitga talabi, hosil shakllanish sharoitini kuzatish, texnologik jarayon: yer tanlash, o'tmishdosh, tuproqqa ishlov berish, o'g'itlash tizimi, ekish muddati, urug' ekish me'yori, uslubi va chuqurligi. Ekinlarni parvarish qilish, sug'orish, begona o'tlar va kasallik, zararkunandalar bilan kurashish. Hosilni yig'ishtirish uslubi: muddati, kombaynlar, donni tozalash va saqlash. O'suv davrida FARni o'zlashtirishi.

7- mavzu. Javdar hosilini dasturlash.

Tashqi sharoitga talabi, hosil shakllanish sharoitini kuzatish, texnologik jarayon: yer tanlash, o'tmishdosh, tuproqqa ishlov berish, o'g'itlash tizimi, ekish muddati, urug' ekish me'yori, uslubi va chuqurligi. Ekinlarni parvarish qilish, sug'orish, begona o'tlar va kasallik, zararkunandalar bilan kurashish. Hosilni yig'ishtirish uslubi: muddati, kombaynlar, donni tozalash va saqlash. O'suv davrida FARni o'zlashtirishi.

8- mavzu. Suli hosilini dasturlash.

Tashqi sharoitga talabi, hosil shakllanish sharoitini kuzatish, texnologik jarayon: yer tanlash, o'tmishdosh, tuproqqa ishlov berish, o'g'itlash tizimi, ekish muddati, urug' ekish me'yori, uslubi va chuqurligi. Ekinlarni parvarish qilish, sug'orish, begona o'tlar va kasallik, zararkunandalar bilan kurashish. Hosilni yig'ishtirish uslubi: muddati, kombaynlar, donni tozalash va saqlash. O'suv davrida FARni o'zlashtirishi.

9- mavzu. Makkajo'xori hosilini dasturlash.

Biologik xususiyati, navlari va duragaylari. Dala ekinlarini mahsulotlarini tayyorlash yetishtirish texnologiyasi, oziqlantirish, ekish (muddati, me'yori, uslubi, chuqurligi), ekinlarni parvarishlash, kasallik, zararkunandalar bilan kurashish, hosilni yig'ishtirish. Hosilni shakllanishini boshqarish imkoniyati. Biologik imkoniyati.

10- mavzu. Jo'xori hosilini dasturlash.

Biologik xususiyati, navlari va duragaylari. Dala ekinlarini mahsulotlarini tayyorlash yetishtirish texnologiyasi, oziqlantirish, ekish (muddati, me'yori, uslubi, chuqurligi), ekinlarni parvarishlash, kasallik, zararkunandalar bilan kurashish, hosilni yig'ishtirish. Hosilni dasturlash usullari, FARni o'zlashtirish koeffitsiyenti, dasturlangan hosilga suv, o'g'it, ekish me'yorini hisoblab berish.

11- mavzu. No'xat hosilini dasturlash.

Biologik ahamiyati. Navlari. Sug'oriladigan va lalmikorlikda ekish texnologiyasi. O'tmishdoshi, o'g'itlash tizimi, sug'orish, ekinni parvarish qilish. Hosilni yig'ish. Hosilni dasturlash usullari, FARni o'zlashtirish ko'effitsiyenti, dasturlangan hosilga suv, o'g'it, ekish me'yori hisoblab berish.

12- mavzu. Mosh hosilini dasturlash.

Biologik ahamiyati. Navlari. Sug'oriladigan maydonlarda ekish texnologiyasi. O'tmishdoshi, o'g'itlash tizimi, sug'orish, ekinni parvarish qilish. Hosilni yig'ish. Hosilni dasturlash usullari, FARni o'zlashtirish ko'effitsiyenti, dasturlangan hosilga suv, o'g'it, ekish me'yori hisoblab berish.

13- mavzu. Soya hosilini dasturlash.

Biologik ahamiyati. Navlari. Asosiy va takroriy ekish texnologiyasi. O'tmishdoshi, o'g'itlash tizimi, sug'orish, ekinni parvarish qilish. Soyani makkajo'xori, jo'xori, sudan o'ti, kungaboqar bilan qo'shib ekish texnologiyasi. Hosilni yig'ish. Hosilni dasturlash usullari, FARni o'zlashtirish ko'effitsiyenti, dasturlangan hosilga suv, o'g'it, ekish me'yori hisoblab berish.

14- mavzu. Ozukabop ekinlar hosilini dasturlashning ilmiy asoslari Beda hosilini dasturlash.

Biologik ahamiyati. Navlari. yetishtirish texnologiyasi. O'tmishdoshi, o'g'itlash tizimi, sug'orish, ekinni parvarish qilish. Hosilni yig'ish. Hosilni dasturlash usullari, FARni o'zlashtirish ko'effitsiyenti, dasturlangan hosilga suv, o'g'it, ekish me'yori hisoblab berish.

15- mavzu. Xashaki lavlagi hosilini dasturlash.

Biologik ahamiyati. Navlari. Xashaki lavlagining yetishtirish texnologiyasi. O'tmishdoshi, o'g'itlash tizimi, sug'orish, ekinni parvarish qilish. Hosilni dasturlash usullari, FARni o'zlashtirish ko'effitsiyenti, dasturlangan hosilga suv, o'g'it, ekish me'yori hisoblab berish, tup sonini aniqlash usullari.

16- mavzu. Texnik ekinlar hosilini dasturlashning ilmiy asoslari Kartoshka hosilini dasturlash.

Biologik xususiyati, navlari Kartoshkaning yetishtirish texnologiyasi, oziqlantirish, ekish (muddati, me'yori, uslubi, chuqurligi), ekinlarni parvarishlash, kasallik, zararkunandalar bilan kurashish, hosilni yig'ishtirish. Hosilni shakllanishini boshqarish imkoniyati. Biologik imkoniyati.

17- mavzu. Topinambur hosilini dasturlash.

Biologik xususiyati, navlari Topinamburning yetishtirish texnologiyasi, oziqlantirish, ekish (muddati, me'yori, uslubi, chuqurligi), ekinlarni parvarishlash, kasallik, zararkunandalar bilan kurashish, hosilni yig'ishtirish. Hosilni shakllanishini boshqarish imkoniyati. Biologik imkoniyati. Hosilni dasturlash usullari, FARni o'zlashtirish ko'effitsiyenti, dasturlangan hosilga suv, o'g'it, ekish me'yori hisoblab berish.

18- mavzu. Qand lavlagi hosilini dasturlash.

Biologik ahamiyati. Navlari. Qand lavlagining yetishtirish texnologiyasi. O'tmishdoshi, o'g'itlash tizimi, sug'orish, ekinni parvarish qilish. Hosilni dasturlash usullari, FARni o'zlashtirish ko'effitsiyenti, dasturlangan hosilga suv, o'g'it, ekish me'yori hisoblab berish, tup sonini aniqlash usullari.

19- mavzu. Moyli ekinlar hosilini dasturlashning ilmiy asoslari

SamDVMChBU professori N.Xalilov va dotsent B.Mavlonovlar tomonidan tayyorlangan 70810402 – O'simlikshunoslik mutaxassisligi uchun "Dala ekinlarini hosilini dasturlash" fanidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

Respublikamiz ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan tub islohatlarning natijasida magistratura mutaxassisliklarida tahsil olayotgan talabalarni har tomonlama yetuk mutaxassis bo'lib yetishishlari uchun ularni zamon talablariga javob beradigan dasturlar asosida o'qitish kelgusida shu sohaning malakali mutaxassisi bo'lib yetishishlariga zamin yaratadi.

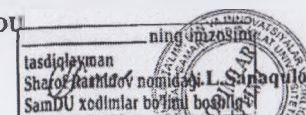
"Dala ekinlarini hosilini dasturlash" fanining fan dasturida mazmuni, predmeti, mohiyati, maqsadi va vazifalari, uzviylik va uzluksizlik nuqtai-nazaridan mantiqiy ketma-ketlikda o'z aksini topgan.

Talabalar "Dala ekinlarini hosilini dasturlash" fanini o'zlashtirish davomida talabani ushbu fan bo'yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarini ekinlardan rejalashtirilgan hosil olish uchun maqbul ko'chat qalinligini ta'minlaydigan ekish me'yori belgilash, FAR dan foydalanish ko'effitsiyentini oshirish, dasturdagi hosil uchun tuproq unumdorligi va navlarni biologik va genetik imkoniyatidan kelib chiqqan holatda o'g'it va suv me'yori belgilash bo'yicha nazariy-amaliy bilimlarni uzviylik va uzluksizlikda o'rgatishdan iborat.

Mazkur fan dasturi Davlat ta'lim standartlariga mos ravishda tuzilgan bo'lib, uslubiy jihatdan to'g'ri, mazmunan tushunarli tilda xatosiz yozilgan, hozirgi kundagi huquqiy - me'yoriy hujjatlar talablariga javob beradi.

Yuqoridagilarni inobatga olib, "Dala ekinlarini hosilini dasturlash" fanidan fan dasturini tegishli mutaxassisliklar bo'yicha magistrlarni tayyorlashda o'quv jarayoniga joriy qilish va chop qilishga tavsiya qilaman.

Sharof Rashidov nomidagi SamDU
Biokimy o'limlari professori,
qishloq xo'jaligi fanlari doktori

	<p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <p>5. Mirziyoev Sh.M. Birlashgan millatlar tashkiloti bosh assambleyasi 75-sessiyasida so'zlagan nutqini o'rganish va keng jamoatchilik o'rtasida targ'ib qilish. O'quv qo'llanma. Toshkent, "Ma'naviyat" NMIU, 2021 yil.-280 bet.</p> <p>6. Mirziyoev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va faravon yashaylik. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil.-52 bet.</p> <p>7. Mirziyoev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. g.Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 y. 36 bet.</p> <p>8. Mirziyoev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 y. 416-bet.</p> <p>9.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.</p> <p>10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.</p> <p>11. Atabayeva X.N, Xoliqov B."Donli ekinlar biologiyasi" Ma'ruza matnlari ToshDAU, 2003.</p> <p>12.Oripov R., Xalilov N. O'simlikshunoslik (darslik), "O'zbekiston faylasuflar milliy jamiyati nashriyoti" Toshkent 2008 y.</p> <p>13. O'zbekiston Respublikasi hududida ekish uchun tavsiya etilgan qishloq xo'jaligi ekinlari Davlat reyestri.Toshkent,2021.</p> <p>Internet saytlari:</p> <p>14.www.gov.uz -O'zbekiston Respublikasi hukumat portal.</p> <p>15.www.lex.uz -O'zbekiston Respublikasi Qonun xujjatlari Ma'lumotlari milliy bazasi.</p> <p>16.www.Zivonet.uz.</p> <p>17.www.veterinariya.medsinasi.uz</p> <p>18.www.sea@mail.net21.ru</p>
7.	Fan dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti kengashning 2024 yil- <u>02 02</u> dagi <u>12</u> sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.
8.	<p>Fan/modul uchun mas'ullar:</p> <p>1. N.Xalilov- "O'simlikshunoslik va yem-xashak yetishtirish" kafedrası mudiri, professor, qishloq xo'jalik fanlari doktori</p> <p>2. B.T.Mavlonov- "O'simlikshunoslik va yem-xashak yetishtirish" kafedrası dotsenti, qishloq xo'jalik fanlari nomzodi</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>1. A.L.Sanaqulov – Sharof Rashidov nomidagi SamDU Biokimyo instituti professori, qishloq xo'jaligi fanlari doktori.</p> <p>2. P.X.Bobomirzayev – Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar institute professori, qishloq xo'jaligi fanlari doktori.</p>

	<p>Kungaboqar hosilini dasturlash.</p> <p>Biologik xususiyati, navlari kungaboqarning yetishtirish texnologiyasi, oziqlantirish, ekish (muddati, me'vori, uslubi, chuqurligi), ekinlarni parvarishlash, kasallik, zararkunandalar bilan kurashish, hosilni yig'ishtirish. Hosilni dasturlash usullari, FARni o'zlashtirish koeffitsiyenti, dasturlangan hosilga suv, o'g'it, ekish me'yorini hisoblab berish.</p> <p>20- mavzu. Maxsar va kunjutni hosilini dasturlash.</p> <p>Biologik xususiyati, navlari maxsarning yetishtirish texnologiyasi, oziqlantirish, ekish (muddati, me'vori, uslubi, chuqurligi), ekinlarni parvarishlash, kasallik, zararkunandalar bilan kurashish, hosilni yig'ishtirish. Hosilni dasturlash usullari, FARni o'zlashtirish koeffitsiyenti, dasturlangan hosilga suv, o'g'it, ekish me'yorini hisoblab berish.</p> <p>III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar</p> <p><i>Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dala ekinlar nazariy va hakikiy ko'chat qalinligini aniqlash. 2. Dala ekinlarining barg sathini aniqlash usullari. 3. Dala ekinlar umumiy biologik hosilini aniqlash. 4. Dala ekinlari fotosintez mahsuldorligini aniqlash usullari. 5. Hosilni aniqlashda mineral o'g'itlar me'yorini aniqlash. 6. Hosilni aniqlashda sug'orish me'yorini aniqlash. 7. Kuzgi bug'doy don hosilini dasturlashtirish. 8. Arpa ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 9. Javdar ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 10. Makkajo'xori ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar 11. Jo'xori ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 12. Dalaga tushgan FAR ning miqdorini hisoblash. FARdan foydalanilgan koeffitsiyentini aniqlash, hisoblash. 13. Qishloq xo'jalik ekinlari hosilini dasturlashning I.S.Shatilov tomonidan ishlab chiqilgan prinsiplari. 14. Ishlab chiqarishdagi hosil (IchX), xaqiqatda olinadigan hosil (XOX) va potensial hosil (PX) to'g'risida tushuncha. 15. Chamalash (prognozli, tezkor-kundalik (operativ) va tuzatuvchi (korreksiya) programmalar) to'g'risida tushuncha. 16. Hosilni ta'minlaydigan agrometeorologik sharoit ob-havo prognozidan foydalanish. 17. Dala ekinlari hosilini dasturlash-Kuzgi bug'doy, makkajo'xori, sholi, soya, qand lavlagi, kanop, kungaboqar, tamaki ekinlari bo'yicha hosilni dasturlash uslubi. 18. Belgilangan hosil uchun ekinzor strukturası. 19. Belgilangan hosil uchun o'g'it me'yorini aniqlash. 20. Soya hosilini dasturlash. Dasturlangan hosilga urug' me'yorini hisoblab berish. 21. Yem-xashak o'tlarini hosilini dasturlash. Dasturlangan hosilga urug' me'yorini hisoblab berish. 22. Qand lavlagi hosilini dasturlash. Dasturlangan hosilga urug' me'yorini
--	--

	<p>hisoblab berish.</p> <p>23. Kartoshka hosilini dasturlash. Dasturlangan hosilga urug' me'yorini hisoblab berish.</p> <p>24. Topinambur hosilini dasturlash. Dasturlangan hosilga urug' me'yorini hisoblab berish.</p> <p>25. Kungaboqar va kunjut hosilini dasturlash. Dasturlangan hosilga o'g'it me'yorini hisoblash.</p> <p>IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p><i>Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marjumak ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 2. Tariq ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 3. Suli ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 4. Tritikale ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 5. Batat ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 6. Topinambur ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 7. Em-xashak ekinlarining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 8. Sudan o'ti ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 9. Beda ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 10. Silpiya ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 11. Amarant ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 12. Lavlagi ekinining o'sishi va rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar. 13. Kanavaliya ekinlarning rivojlanishini kuzatish 14. Dolixos ekinlarning rivojlanishini kuzatish. 15. Hosilni ta'minlaydigan agrometeorologik sharoit. 16. Ob-havo prognozidan foydalanish. 17. Yem-xashak o'tlarini hosilini dasturlash. Dasturlangan hosilga urug' me'yorini hisoblab berish. 18. Tuproqning oziqa rejimiga ta'sir etuvchi omillar va ularni boshqarish yo'llari. 19. Belgilangan hosil uchun ekinzor strukturalari. 20. Belgilangan hosil uchun o'g'it me'yorini aniqlash. 21. Kungaboqar hosilini dasturlash. Dasturlangan hosilga suv rejimini aniqlash. 22. Kungaboqar hosilini dasturlash. Dasturlangan hosilga urug' me'yorini hisoblab berish. <p>V. Ilmiy amaliyot (stajirovka)</p> <p>Ilmiy amaliyot ilmiy- tadqiqot ishi va magistrlik dissertatsiyasini bajarish jarayonida amalga oshiriladi. Ilmiy amaliyot (stajirovka) magistratura mutaxassisligi bo'yicha maqsadli kasbiy ta'lim o'quv reja va dasturlarni o'zlashtirish, magistratura talabalariga ilmiy- tadqiqot kompetensiyalarini shakllantirish, ta'limni fan va ishlab chiqarish bilan integratsiyasini rivojlantirish yo'li orqali magistrlar eng yangi ilmiy – texnik rivojlanishdagi yutuqlar hamda iqtisod, fan, texnika, madaniyat va sog'liqni saqlash tarmoqlaridagi zamonaviy texnika va texnologiyalar bazasida ilmiy- tadqiqot ishlari taqozo etganda individual ilmiy izlanish va tajriba sinovlarini o'tkazish maqsadida tashkil etiladi.</p> <p><i>Ilmiy- amaliy (stajirovka)</i></p>
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Ilmiy tadqiqot olib borish, nazariy va amaliy bilimlarni chuqurlashtirish; • fan, soha hamda boshqa tarmoqlardagi zamonaviy texnika va texnologiyalar bilan tanishtirish; • amaliy kasbiy va ilmiy tadqiqot kompetensiyalarini shakllantirish; • kasbga samarali moslashuvni ta'minlash lozim. <p>Bunda ilmiy amaliyot (stajirovka)ga yo'llangan magistratura talabasi o'quv jarayoni jadvalini individual grafik asosida ham bajarishi ko'zda tutiladi. Ushbu holatda stajirovkani tashkil etish tartib qoidalari amaldagi normativ– huquqiy hujjat (Nizom) asosida olib boriladi.</p>
3.	<p>VI. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida magistr:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dala ekinlaridan yuqori sifatli hosilga erishish uchun hosilni dasturlash usullarini o'rgatish, o'simlikni yuqori darajada talab qilinadigan sharoit bilan ta'minlashga erishish, yetishtirish texnologiyalarini bilishi va tasavvurga ega bo'lishi; (bilim) • talaba dala ekinlarini yetishtirishda muqobil navni tanlash; yerni ekish uchun tayyorlash; mineral o'g'itlarni ekinlar uchun tanlash; tumanlashtirilgan takroriy ekin navlarini va hosilini aniqlash; ekinlarni sug'orish usullari va me'yorini aniqlash, qishloq xo'jalik mashinalaridan va gerbisidlardan foydalanish va qo'llay olish, hamda hosilni yig'ishtirib olish yuzasidan bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma) • rivojlanishi bo'yicha ekinlarni holatiga baho berish; muqobil navni tanlashni; yerni ekish uchun tayyorlash; mineral o'g'itlarni ekinlar uchun tanlashni; tumanlashtirilgan ekin navlarini; va hosilini aniqlash; ekinlarni sug'orish usullarini va me'yorini aniqlashni, qishloq xo'jalik mashinalaridan va gerbisidlardan foydalanish bo'yicha texnologik kartani ishlab chiqish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak; (malaka)
4.	<p>VII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • amaliy ishlarni bajarish va xulosalash; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VIII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. X.Atabayeva, O.Qodirxo'jayev-O'simlikshunoslik-T.Yangi asr avlodi, 2006. 2. A.X.Mamadaliyev, O.Mirzayev – Dala ekinlari hosilini dasturlash – Andijon, 1996. 3. O.Mirzayev -Yem-xashak yetishtirish- (darslik) "Yoshlar matbuoti" Toshkent, 2014. 4.X.N.Atabayeva, J.B.Xudayqulov O'simlikshunoslik (darslik), "Fan va texnologiyalar" Toshkent, 2018